

свѣщенното писание. Нѣкои филолози говоратъ още, че св. Кирилъ и Методий не сѫ измислилѣ, ами сѫ допълниле нашата азбука, т. е. че по-напредъ въ тая азбука сѫ биле само 34 букви, а тие ги увеличиле до 41. И това не е истина. Ако преди св. Кирила да би съществовала друга славянска азбука, то би са съхранилъ баремъ какавъ-где памѣтникъ написанъ съ тая азбука. Но вие може да сте чуле вече, че съществува и друга славянска азбука, която са нарича глаголическа. Това е истина, но ние и до днесъ още не знаеме коя отъ тие двѣ азбуки е по-стара, — кирилицата ли или глаголицата. Ние намираме у Иоанна Екзарха *) из-

*) Иоаннъ Екзархъ Бѣлгарски е живѣлъ въ времето на Симеона (умр. въ 927 г.), съставилъ „шесгодневъ“ изъ съчиненията на Василия Велики, на Северияна и на Иоанна Златоусты, превелъ богословието, диалектиката и граматиката на Дамаскина и написалъ множество малки съчинения. За трудовете на Иоанна Екзарха Бѣлгарски е писано доволно много. (Гл. Калайдовичъ, К., „Иоаннъ Екзархъ Болгарскій. Изслѣдование, обясняющее исторію славянскаго языка и литературы IX и X столѣтий.“ Москва 1824 г., in 4°. Въ тая книга са говори за трудовете на Иоанна Екзарха Бѣлгарски, за неговите преводи и за езикътъ, който е употребенъ въ тие труди). Описанието на памѣтниците и списъкъ отъ трудовете на Иоанна, които сѫ съхранилъ и които сѫ дошли до насъ, са намиратъ въ книгата „Описание Слав. рукописей Москв. Синодальной Библиотеки.“ Москва, 1857 г., Отд. II, стр. 1—44. О. Бодянски отнася памѣтниците „О письменахъ Черноризца храбра“ камъ X или баремъ камъ XI вѣкъ. (Гл. Жур. Мин. Нар. Просвѣщ. 1839, № II, Отд. III, стр. 21). По мнѣнието на Строева Иоавитъ е живѣлъ въ XII вѣкъ. (Гл. Жур. Мин. Нар. Просвѣщ. 1834, г. I, стр. 155). Въ „Русскій Зритель“ за 1829 г., т. V, № XVII, XVIII, XVIX и XX, между различните сѫ помѣстени изъ Солидинскиятъ сборникъ „отличия и различия“ противъ книгата на Калайдовичъ. Но пай-важното изслѣдование за Иоанна и за неговите труди са намира въ съчинението на О. Бодянски („О времени происхожденія славянскихъ письменъ.“ Москва, 1855 г. in 8°, стр. III + 381 + CXV).